

↓Tallenna lehtihyllyyn

HS - Kulttuuri - 11.6.2011 - 4771 merkkiä - 1. painos

Taide kasvaa tilaan kuin luonto

Andy Goldsworthy rakensi ilmassa leijuvaan seinämän osmankäämeistä ja orapihlajan piikeistä.

ANU UIMONEN HS

PORI. Lattialla on siisteissä pinoissa kuivuneita, teräväkärkisiä kasvinvarsia.

Mies keikkuu tikkailla ja kiinnittää niitä keskittyneesti toisiinsa. Hänellä on hanska oikeassa kädessään ja laastari vasemman käden etusormessa.

On menossa neljäs helteinen päivä, jonka brittiläinen maataiteilija **Andy Goldsworthy** viettää Porin taidemuseon suuressa näyttelyhallissa. Vielä yksi päivä, ja koko hallin poikki kulkevan suuren teoksen on määrä olla valmis.

Kaikki alkoi kuitenkin paljon aikaisemmin.

Vuosi sitten taiteilijan avustaja **Tiina Jalkanen** keräsi Kokemäenjoen rannoilta yli kaksituhatta osmankäämiä, jotka ovat kuivuneet talven yli. Niistä on poistettu ylimääräiset lehdet ja ruskeat "pamput" eli emipuikelot.

Kasassa on myös toinen taiteilijan tarvitsema materiaali: orapihlajan piikit, joilla osmankäämit kiinnitetään toisiinsa.

Goldsworthy tekee itse jokaisen liitoksen, mistä laastari sormessakin kertoo. Piikit ovat pistäneet.

"Olin nähnyt tämän tilan vain valokuvissa", Andy Goldsworthy kertoo, kun hän malttaa hetkeksi keskeyttää työnsä.

"En tiennyt etukäteen, miten kiinnitän kasvit kattoon. Olen etsinyt sieltä pieniä virheitä ja murtumia, joihin piikin saa kiinni. Sellaisia on kaikissa rakenteissa."

Goldsworthy haluaa, että teos kasvaa tilaan kuin kasvi, joka löytää itse tartuntapintansa.

Porin projekti on harvinainen Andy Goldsworthyn tuotannossa. Hän työskentelee museoita useammin ulkona luonnossa. Materiaalinaan hän käyttää mitä sattuu löytämään: hiekkaa, kiviä, lunta, jäätä, kasveja, puita.

"Minua kiinnostaa se, mikä on yleistä ja tavallista, kuten kasvit, joita pidetään rikkaruohoina. Esimerkiksi osmankäämi on vahva, aggressiivinen kasvi."

Goldsworthyn teokset ovat katoavaisia, ja useimmiten yleisö näkee ne vain valokuvina ja videoina.

Teokset syntyvät performatiivisesti, työskentelemällä luonnon kanssa. Yhden teossarjan nimi on *Throws*, Heitot. Taiteilija heittää ilmaan vaikka hiekkaa tai tikkuja ja valokuvaa huippukohdan. Valokuva on kuitenkin vain dokumentti teoksesta, joka on olemassa vain tuon katoavan hetken.

"En jäljittele tai esitä luontoa, vaan taiteeni syntyy samankaltaisesta prosessista kuin luonnossa."

Teini-ikäisenä Goldsworthy työskenteli kesäisin maatilalla. Se on ollut hänelle vähintään yhtä tärkeää kuin taidekoulu. "Maataloustyö on paljolti kuvanveiston kaltaista: pellon kyntäminen, heinäpaalien kasaaminen, kiviaidat."

Työ maatilalla muokkasi myös Goldsworthyn suhdetta luontoon. "Kokemukseni maasta ei ole romanttinen, vaan kova ja ankara."

Hänen maisemansa on sosiaalinen, ei koskematon erämaa. Ihmiset ja heidän jälkensä kuuluvat kuvaan.

"Luonto ei merkitse minulle viikonlopunvieton kaunista ja rentouttavaa kulissia. En ole ulkopuolinen tarkkailija vaan itse osa luonnon prosesseja."

"Olen työskennellyt taiteilijana yli 30 vuotta, joten osa tätä kaikkea on myös oma vanhenemiseni."

Goldsworthy aloitti taiteilijana 1974. Maataiteen piirissä oli silloin monia kovia nimiä: **Richard Long, Robert Smithson, Dennis Oppenheim, Gordon Matta-Clark.**

"Minuun tekivät vaikutuksen taiteilijat, jotka työskentelivät yleensä ulkona, ei vain luonnossa."

Goldsworthykin tekee työtä myös kaupungeissa. *Rain Shadow*, sadevarjo, on teos, joka syntyy, kun taiteilija makaa sateen ajan kadulla, johon jää ihmisen muotoinen kuiva jälki.

"Olen tehnyt niitä Times Squarella New Yorkissa. Siinä on valtava jännite, kun tekee jotain hyvin yksityistä julkisella paikalla."

Poliisit eivät häirinneet taiteilijaa, suurempi ongelma olivat aggressiiviset vartijat. "Yhtiöt tuntuvat omistavan konttorinsa edessä olevan jalkakäytävän. Fox News oli pahin."

Taiteilija palaa loputtoman rakennustyönsä pariin.

"Aluksi ajattelin jättää tähän keskelle portin muotoisen aukon. Nyt tuntuu, että aukosta tulee pyöreä. Mutta vielä ei voi tietää."

Andy Goldsworthy 11.9. saakka Porin taidemuseossa (Eteläranta, Pori), kuraattori Juliette Kennedy. Museossa esillä myös turkkilaista nykytaidetta, Miika Nyysösen veistoksia sekä Rinnastuksia Maire Gullichsenin kokoelmasta.

Andy Goldsworthy luennoi taiteestaan lauantaina 11.6. klo 15 Ateneumin taidemuseossa Helsingissä.

Artikkelilinkki: Andy Goldsworthy